

Sygnatura akt I C 1510/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 10-09-2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Aleksandra Sobieska

Protokolant:Beata Grzybowska

po rozpoznaniu w dniu 10-09-2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S.

przeciwko P. B.

o zapłatę

powództwo oddała.

Sygn. akt I C 1510/13

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Spółka Akcyjnaz siedzibą w S., złożyła w Sądzie Rejonowym (...)w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 26 stycznia 2013 r. pozew o zapłatę kwoty 295,85 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 marca 2012r. przeciwko pozwanemu P. B.. Równocześnie strona powodowa wniosła o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że pozwany jest zobowiązany do zapłaty składki z polisy ubezpieczeniowej, która nie została zapłacona w podanej wysokości i terminie.

Sąd Rejonowy (...)w L.(...)wydał w dniu 15 lutego 2013 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt (...), w całości uwzględniając żądanie pozwu w całości.

Pozwany P. B., wniósł skutecznie sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty w dniu 22 marca 2013 r.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że zaprzecza wszelkim twierdzeniom strony powodowej, jednak wobec braku jakichkolwiek załączników do pozwu nie jest w stanie precyzyjnie ustosunkować się do twierdzeń i okoliczności powołanych w pozwie. Jako zarzut przeciwko roszczeniu strony powodowej pozwany podniósł, że nie łączy go ze stroną powodową żaden stosunek umowy wobec czego nie jest on zobowiązany do zapłaty składki z polisy ubezpieczeniowej powołanej przez tę stronę. Pozwany podniósł ponadto, że jeżeli strona powodowa dysponuje podpisanym dokumentem polisy to, zaprzecza, aby był to jego podpis. Z ostrożności procesowej podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

Po przekazaniu sprawy do tutejszego Sądu strona powodowa podtrzymała swoje dotychczasowe żądanie. Na poparcie swoich twierdzeń i wniosków strona powodowa wykazała, iż łączyła ją z pozwanym umowa ubezpieczenia nr (...) z dnia 16 grudnia 2010r., która stanowiła kontynuację umowy zawartej w dniu 15 grudnia 2009r. o nr (...). Zawarcie między stronami postępowania umowy ubezpieczeniowej nr (...) było bezpośrednią konsekwencją zastosowania przez ubezpieczyciela art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym

Funduszu Gwarancyjnym oraz Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Strona powodowa podniosła, że wykonała swoje zobowiązanie świadcząc ochronę z tytułu ubezpieczenia w okresie trwania umowy. Pozwany natomiast nie zapłacił składki ubezpieczeniowej w podanej wysokości i terminie. Ponadto strona powodowa wskazała, że pozwany zobowiązany był do zapłaty składki w następujących terminach: 295,85 zł do dnia 2012-03-13, z czego do zapłaty pozostaje 295,85 zł.

Na rozprawie w dniu 10 września 2014 r. pozwany zarzucił, że nie otrzymał od strony powodowej drugiej polisy oraz że znajdujący się na wcześniejszej polisie podpis nie należy do niego. Pozwany stwierdził jednocześnie, że obecnie nie jest już właścicielem pojazdu, którego dotyczy przedmiotowe ubezpieczenie, lecz nim był i nie może wykluczyć, że pojazd należał do niego w grudniu 2009 r., a więc w chwili zawarcia pierwszej umowy ubezpieczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 grudnia 2009r. zawarta została przez (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S.umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz umowa H. C.A.. Umowa zawarta została z użyciem danych osobowych P. B.oraz ze wskazaniem adresu: W., ul. (...). Umowa potwierdzona została polisą nr (...). Przedmiotem umowy miało być objęcie ochroną ubezpieczeniową pojazdu marki – V. (...)o nr rej. (...). Jednorazowa roczna składka ustalona została w wysokości 370,00 zł z terminem płatności do dnia 22 grudnia 2009r. Okres ubezpieczenia obejmował dni od 16 grudnia 2009 r. do dnia 15 grudnia 2010 r.

Dowód: umowa ubezpieczenia nr (...) z dnia 16 grudnia 2009 r.

(...) S.A. w S. wystawiło w dniu 16 grudnia 2010 r. polisę nr (...) na okres ubezpieczenia od dnia 16 grudnia 2010r. do dnia 15 grudnia 2011r. dotyczącą pojazdu marki V. (...) o nr rej (...), ze wskazaniem, że stanowi ona kontynuację umowy zawartej w dniu 15 grudnia 2009r., potwierdzonej polisą nr (...). Wysokość sumy ubezpieczenia określona została, jako minimalna ustawowa, natomiast wysokość składki określona została na kwotę 397,00 zł z terminem płatności do dnia 16 marca 2011r.

Dowód: polisa nr (...) – k. 22

P. B. nie otrzymał od strony powodowej nowej polisy, ogólnych warunków ubezpieczenia na jakich umowa została zawarta, ani informacji w jaki sposób nowa składka została wyliczona.

Dowód: przesłuchanie pozwanego P. B. – nagranie rozprawy z dnia 10 września 2014r.

W dniu 23 sierpnia 2012r. radca prawny S. S., działając w imieniu (...) Towarzystwa (...) z/s w S., sporządził wezwanie do zapłaty, w którym wskazał, że wzywa P. B. do zapłaty kwoty 313,55 zł, na którą składają się: zaległa składka do polisy nr (...), w kwocie 295,85 zł oraz odsetki ustawowe od zaległej składki w kwocie 17,70 zł na wskazany numer rachunku bankowego.

Dowód: pismo z dnia 23.08.2012r. – k. 27

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Strona powodowa dochodziła od pozwanego kwoty 295,85 zł tytułem niezapłaconej składki ubezpieczeniowej. Swoje roszczenie strona powodowa wywodziła z faktu zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia wobec nie złożenia przez pozwanego pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu wcześniejszej umowy ubezpieczenia – do dnia poprzedzającego ostatni dzień jej obowiązywania. Treść zarówno pierwotnej jak i kolejnej umowy ubezpieczenia Sąd ustalił na podstawie dokumentów w postaci przedłożonych polis. Pozwany nie zaprzeczył, że nie dokonał pisemnego wypowiedzenia umowy z dnia 15 grudnia 2009r., jednakże wskazał, że nie zawierał przedmiotowej umowy oraz że nie posiadał wiedzy o fakcie wystawienia nowej polisy.

Zgodnie z treścią art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w brzmieniu sprzed 11 lutego 2012r., jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2.

Strona powodowa powołała się na załączony do pozwu wydruk komputerowy (karta 22), który w rozumieniu strony powodowej miał stanowić dowód zawarcia kolejnej rocznej umowy ubezpieczenia pojazdu pozwanego. W ocenie Sądu przedmiotowy wydruk nie mógł stanowić wystającego dowodu dla uwzględnienia powództwa. Wobec podnoszonych przez pozwanego argumentów, że nie został on poinformowany o zawarciu z nim nowej umowy ubezpieczenia oraz że nie miał informacji o jej warunkach, w szczególności o wysokości składki rocznej, a także że do momentu otrzymania pozwu nie wiedział, że takowa umowa istnieje, należy zwrócić szczególną uwagę na treść art. 809 k.c. Obowiązek jaki spoczywa na ubezpieczycielu w myśl tego przepisu jest jasny i jednoznaczny: ubezpieczyciel ma „potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia.” Umowę ubezpieczenia uważa się w razie wątpliwości za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia (§2). Wskazany obowiązek spoczywa na ubezpieczycielu również w myśl art. 28 ust. 1a) ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, który precyzuje ponadto termin, w którym zakład ubezpieczeń obowiązany jest potwierdzić zawarcie umowy – czternaście dni od jej zawarcia.

Podkreślić należy, że wskazany „dokument ubezpieczenia” stanowi oświadczenie wiedzy, nie zaś woli ubezpieczającego, gdyż zgodnie z art. 28 ust. 1 ww. ustawy do zawarcia nowej umowy dochodzi automatycznie. Obowiązek ten ma istotne znaczenie zwłaszcza przy zawarciu kolejnej umowy w sposób wskazany w art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym oraz Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych. Jeżeli ubezpieczony nie otrzyma takiego dokumentu to nie wie, jakie są warunki ubezpieczenia, a także w jaki sposób wyliczono składkę.

Dołączony do pozwu polisa nie może stanowić w ocenie Sądu wymaganego przez art. 809 k.c. „dokumentu ubezpieczenia”, jakim ubezpieczający powinien potwierdzić zawarcie i warunki nowej umowy. Należy również zauważyć, że występowanie w sprawie pozwanego, jako osoby fizycznej dokonującej czynności prawnej nie związanej bezpośrednio z jego działalnością gospodarczą lub zawodową, nadaje mu charakter konsumenta. Jako konsument, objęty jest on przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007r., w szczególności w zakresie wynikających z niej dla drugiej strony umowy obowiązkami informacyjnymi. Jednocześnie ustawa o działalności ubezpieczeniowej z dnia 22 maja 2003r. nakłada na podmiot prowadzący działalność ubezpieczeniową obowiązek należytego poinformowania drugiej strony umowy. W szczególności taki obowiązek informacyjny wyraża się w konieczności zapewnienia drugiej stronie ogólnych warunków ubezpieczenia (OWU). Warunki te, mają zgodnie z art. 12a ww. ustawy określać rodzaj, przedmiot, zakres, warunki umowy ubezpieczenia, sposób opłacania składki, tryb zmiany umowy i sposoby jej wypowiedzenia. Ponadto strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, aby niezbędny dokument ubezpieczenia doręczyła P. B. w wymaganym ustawą terminie.

Osobną kwestią pozostawała wysokość dochodzonej składki. W umowie z dnia 15 grudnia 2009r. składka została ustalona na poziomie 370,00 zł. W umowie z dnia 16 grudnia 2010r. składka określona została na kwotę 397,00 zł. Jak wynikało z dołączonej polisy przedmiotowa składka miała być płatna jednorazowo do dnia 16 marca 2012r. Natomiast składka żądana przez stronę powodową w pozwie stanowi kwotę 295,85 zł. Przy czym zarówno z uzasadnienia pozwu, jak i pisma procesowego wzywającego pozwanego do zapłaty wynikało, że zaległa należność wynosić miała 295,85 zł, przy czym strona powodowa nie powoływała się na fakt częściowego spełnienia świadczenia. Pozwany stanowczo przeczył zaś, aby uiścił jakąkolwiek należność z tytułu składki ubezpieczeniowej do umowy z dnia 16 grudnia 2010r. Strona powodowa nie wskazała również w jaki sposób dokonała skalkulowania należnej od pozwanego składki, a z uwagi na brak OWU w sprawie, Sąd nie mógł określić, jaka wysokość składki jest prawidłowa.

Niezależnie od powyższe wskazać należy, że strona powodowa nie wykazała również kolejnej przesłanki niezbędnej dla uwzględnienia powództwa. Nie wykazała mianowicie faktu uiszczenia składki z umowy ubezpieczenia z dnia 15 grudnia 2009r.

Zgodnie zaś z treścią ust. 2. pkt 1 art. 28 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym oraz Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych zawarcie następnej umowy nie następuje, pomimo braku powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli: nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy.

Jak wynikało z umowy z dnia 15 grudnia 2009r. zapłata składki miała nastąpić w terminie do dnia 22 grudnia 2009r. Faktu zapłaty wskazanej należności strona powodowa w żaden sposób nie wykazała. Jest to natomiast warunek konieczny i niezbędny dla nastąpienia „automatycznego zawarcia kolejnej umowy.” To na stronie powodowej, jako dochodzącej zapłaty spoczywał ciężar dowodu w tym zakresie.

Reasumując w przedmiotowej sprawie kluczowymi okolicznościami było to, że strona powodowa nie wykazała doręczenia pozwanemu dokumentu potwierdzającego zawarcie nowej umowy, a także nie przedstawiła OWU, pozwalających stronie pozwanej na zweryfikowanie podstaw w oparciu o które została ustalona wysokość nowej składki. Pozwany o roszczeniu strony powodowej dowiedział się dopiero wraz z otrzymaniem pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W doktrynie mocno dyskusyjnym jest, czy należy przyjąć obowiązywanie między stronami nowej umowy na takich samych warunkach jak umowa poprzednio obowiązująca. W przedmiotowej sprawie brak jest jednak podstaw do zasądzenia na rzecz strony powodowej składki choćby w wysokości, jaka obowiązywała wcześniej, gdyż z uwagi na brak OWU w sprawie, Sąd nie miał podstaw do prawidłowego ustalenia czy wysokość ta byłaby w sprawie odpowiednia.

Ustawodawca, by zapewnić należyty poziom ochrony drugiej strony umowy ubezpieczenia, wprowadził do ustawy przepis art. 811 k.c. Zgodnie treścią art. 811 § 1 k.c. jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę ubezpieczyciel doręcza ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, ubezpieczyciel obowiązany jest zwrócić ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami oferty. W wyraźny więc sposób, ustawodawca przewidział brak możliwości zmiany warunków umowy ubezpieczenia na mniej korzystne dla pozwanego, w szczególności dotyczyć to może wzrostu wysokości rocznej składki. Strona powodowa nie wykazała, iż dopełniła ciężącego na niej obowiązku informacyjnego.

Mając na uwadze brak podstaw do uwzględnienia powództwa Sąd nie prowadził dalszego postępowania dowodowego w zakresie zgłoszonym przez pozwanego, a dotyczącym wykazania okoliczności, iż nie podpisał on umowy z dnia 15 grudnia 2009r. Prowadziłoby to bowiem jedynie do przedłużenia postępowania oraz mogłoby znacząco zwiększyć jego koszty. Gdyby brak podpisu na pierwotnej umowie stanowił jedyny argument mogący decydować o oddaleniu powództwa, zasadnym byłoby prowadzenie postępowania dowodowego w tym zakresie. Tymczasem, jak już wskazano w powyższych rozważaniach, niezależnie od faktu, czy pozwany podpisał, czy też nie podpisywał umowy z dnia 15 grudnia 2009r., brak wykazania przez stronę powodową pozostałych istotnych dla zasadności roszczenia okoliczności, musiał prowadzić do oddalenia powództwa.

Ponadto podkreślić należy, że strona powodowa jest przedsiębiorcą, który w zakresie swojego działania zajmuje się profesjonalnym zawieraniem umów ubezpieczenia i korzysta z profesjonalnej obsługi prawnej. Z tych względów powinna być świadoma zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Zatem strona powodowa zastępowana przez zawodowego pełnomocnika powinna wykazać się należyłą aktywnością dowodową i w zakresie dowodów z dokumentów powinna je należycie zaoferować i przedłożyć Sądowi wraz z pozwem. Skoro więc, jak strona powodowa twierdzi, termin zapłaty składki minął bezskutecznie w dniu 22 marca 2011r., a

pozew wniesiony został w dniu 26 stycznia 2013r. strona powodowa miała prawie dwa lata na należyte przygotowanie pozwu i sporządzenie kompletu dokumentów w wymaganej formie.

Sąd uznał zatem, że strona powodowa nie wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku udowodnienia zasadności zgłoszonego roszczenia, bowiem będąc przedsiębiorcą, zastępowanym przez zawodowego pełnomocnika, nie udźwignęła ciężaru prowadzenia procesu i prezentacji materiału dowodowego. Prowadziło to do wniosku, że zgłoszone w pozwie żądanie nie zostało należyście udowodnione, a zatem nie mogło zostać uwzględnione.

Z uwagi na powyższe Sąd oddalił powództwo.